

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2012. gada 25. aprīlis)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas riska kapitāla fondiem un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem

(CON/2012/32)

(2012/C 175/05)

Levads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2012. gada 20. janvārī saņēma Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas riska kapitāla fondiem⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā Eiropas riska kapitāla fondu regula”) un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem⁽²⁾ (turpmāk – “ESUF”) (turpmāk kopā – “ierosinātās regulas”).

ECB kompetence sniegt atzinumu par ierosinātajām regulām pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātās regulas satur noteikumus, kas ietekmē Eiropas finanšu tirgu integrāciju un Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu sniegt palīdzību kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti, kā noteikts Līguma 127. panta 5. punktā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

Vispārīgi apsvērumi

1. Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas mērķis ir novērst finansējuma trūkumu Eiropas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) to darbības sākuma fāzē. Tā kā liela daļa finansējuma šādiem uzņēmumiem nāk no nelieliem fondiem, kas vidēji pārvalda aktīvus EUR 60 milj. apmērā, šīs regulas mērķis ir uzlabot spēju gūt kapitālu visā ES. Tā izveido īpašus Eiropas riska kapitāla fondus, kam ir kopīgas īpašības un uz kuriem attiecas viens regulējums. Tas nodrošinās noteiktību un caurredzamību visām ieinteresētajām personām, t. sk. ieguldītājiem, regulatoriem un uzņēmumiem, kuros var veikt ieguldījumus. Vienas tirgus pases ieviešana, ar kuras palīdzību vienā dalībvalstī reģistrēts fonds varētu piedāvāt daļas un akcijas citās dalībvalstīs, samazinātu administratīvo slogu un ierobežotu regulējuma barjeras.
2. Šo regulējumu papildina ierosinātā ESUF regula, kuras mērķis ir veicināt finansējumu sociālajai uzņēmējdarbībai, izveidojot jaunu fondu kategoriju – Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondus (turpmāk – “ESUF”). Tas palīdzēs ieguldītājiem identificēt un salīdzināt fondus, kas iegulda sociālajā uzņēmējdarbībā, un paplašinās šo fondu piedāvāšanas iespējas starptautiskajiem ieguldītājiem.

⁽¹⁾ COM(2011) 860 galīgā redakcija.

⁽²⁾ COM(2011) 862 galīgā redakcija.

3. Stratēģija "Eiropa 2020" ⁽¹⁾ vēlreiz uzsvēra vajadzību veikt plānotās regulatīvas darbības, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam, jo īpaši risinot jautājumus saistībā ar barjerām, kas kavē riska kapitāla finansējuma plūsmu, izmantojot tam īpaši paredzētus ieguldījumu fondus. Eiropadome apstiprināja šo pieeju, aicinot atcelt pēdējos regulatīvos šķēršļus riska kapitāla pārrobežu plūsmām ⁽²⁾. Tā rezultātā Komisija 2011. gada aprīlī paziņoja par iniciatīvu nodrošināt, ka jebkurā dalībvalstī dibināti riska kapitāla fondi var piesaistīt kapitālu visā ES ⁽³⁾.
4. ECB jau norādīja uz grūtībām, ar kurām nesēnā pagātnē bija jāsastopas daudziem MVU, lai piekļūtu finansējumam, un kuras tiem bija vairāk izteiktas nekā lieliem uzņēmumiem, īpaši tirgus stresa laikā ⁽⁴⁾. Lai veicinātu strauji attīstošos MVU piekļuvi finansējumam un vienkāršotu piemērojamās regulatīvās prasības, ECB pašlaik uz to, ka ierosinātie jaunie režīmi ievērojami palīdzēs inovatīvas un ilgtspējīgas ekonomikas attīstībai. Sadrumstalota finansējuma inovatīviem un sociāli fokusētiem MVU novēršana un integrēta un plūstoša visas ES finansu tirgus, kurā tiktu veicinātas pārrobežu investīcijas šajos sektoros, rašanās veicināšana ir būtiska stratēģijas "Eiropa 2020" veiksmīgai un savlaicīgai izpildei.
5. Tādēļ ECB atzinīgi vērtē ierosinātās regulas, kas ievieš vienveidīgas prasības fondiem, kas darbojas ar vienotu Eiropas apzīmējumu un ievērojot pamatā identisku regulējumu, tajā pašā laikā nodrošinot pienācīgu uzraudzību. Šajā sakarā ECB norāda uz vairākiem aspektiem, kas palīdzētu sasniegt pienācīgu un balansētu regulējumu: režīma brīvprātīgais raksturs ⁽⁵⁾, pārrobežu paziņošanas procedūra kompetento iestāžu starpā ⁽⁶⁾, noteikumi, kas regulē kvalificējošā pārvaldītāja rīcību un informācijas atklāšanas prasības ⁽⁷⁾, kā arī noteikumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu efektīvu pases izmantošanas uzraudzību ⁽⁸⁾.

Īpaši apsvērumi

6. ECB atbalsta Komisijas mērķi nodrošināt ierosināto regulu saskaņotību ar pastāvošo režīmu alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīva 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁹⁾. šajā sakarā ECB atzinīgi vērtē atsauci ierosinātajās regulās uz robežvērtību Direktīvā 2011/61/ES ⁽¹⁰⁾, kas ievieš EUR 500 milj. ierobežojumu kapitāla fondiem, kas nošķirs Eiropas riska kapitāla fondu un ESUF režīmu no Direktīvā 2011/61/ES noteiktā regulējuma.
7. ECB atzīmē, ka minētās robežvērtības mērķis ir atšķirt alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekus, kuru darbības varētu "nopietni ietekmēt finanšu stabilitāti", no tiem, kuru darbības to nevar, kā arī to, ka ierosinātie režīmi tiks piemēroti sistemātiski nesvarīgiem fondiem ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Komisijas paziņojums "Eiropa 2020 – Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei", COM(2010) 2020 galīgā redakcija.

⁽²⁾ Eiropadomes secinājumi, 2011. gada 4. februāris, 22. punkts.

⁽³⁾ Komisijas paziņojums "Vienotā tirgus akts – divpadsmit paņēmieni izaugsmes veicināšanai un pārliecības stiprināšanai – kopīgs darbs jaunās izaugsmes radīšanai", COM(2011) 206 galīgā redakcija, īpaši 2.1. punkts.

⁽⁴⁾ ECB 2012. gada 22. marta Atzinums CON/2012/21 par i) priekšlikumu direktīvai par finanšu instrumentu tirgiem, ar kuru atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK, ii) priekšlikumu regulai par finanšu instrumentu tirgiem, ar ko groza Regulu (ETIR) par ārpusbiržas atvasinātiem finanšu instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un tirdzniecības reģistriem, iii) priekšlikumu direktīvai par kriminālsankcijām iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumā un iv) priekšlikumu regulai par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu), 8. punkts. *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts. Teksts angļu valodā ir pieejams ECB tīmekļa vietnē <http://www.ecb.europa.eu>

⁽⁵⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 4. pants un ierosinātās ESUF regulas 4. pants.

⁽⁶⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 15. pants un 20. panta 3. punkts un ierosinātās ESUF regulas 16. pants un 21. panta 3. punkts.

⁽⁷⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 7.–12. pants un ierosinātās ESUF regulas 7.–13. pants.

⁽⁸⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 13.–22. pants un ierosinātās ESUF regulas 14.–23. pants.

⁽⁹⁾ OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp. Komisijas darbinieku pētījums – Ietekmes novērtējums, kas pievienots priekšlikumam par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Eiropas riska kapitāla fondiem, SEC(2011) 1515, 37. lpp.

⁽¹⁰⁾ Direktīvas 2011/61/ES 3. panta 2. punkta b) apakšpunkts.

⁽¹¹⁾ Direktīvas 2011/61/ES 17. apsvēruma.

8. Ierosināto regulu piemērošanas jomu nosaka arī prasība visiem atbilstošajiem riska kapitāla un sociālās uzņēmējdarbības fondiem neizmantot aizņemtus līdzekļus, lai nodrošinātu, ka atbilstošie fondi neveicina sistēmisko risku izveidošanos un ka to darbība ir koncentrēta uz atbilstoša portfeļa uzņēmumu atbalstu ⁽¹⁾. Tādēļ, lai arī aizņemtus līdzekļus izmantošana ir būtiska dažu alternatīvo ieguldījumu pārvaldnieku piemērotajam uzņēmējdarbības modelim ⁽²⁾, ECB uzskata, ka ir piemēroti nepārprotami izslēgt iespējamo aizņemtus līdzekļus izmantošanu ierosināto Eiropas riska kapitāla fondu un ESUF režīmos ⁽³⁾.

Attiecībā uz grozījumiem, kurus ECB iesaka veikt ierosinātajās regulās, konkrēti redakcionāli priekšlikumi kopā ar paskaidrojumiem ir izklāstīti pielikumā.

Frankfurtē pie Mainas, 2012. gada 25. aprīlī

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 13. apsvērums un ierosinātās ESUF regulas 13. apsvērums.

⁽²⁾ 11. punkts ECB 2009. gada 16. oktobra Atzinumā CON/2009/81 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par alternatīvu ieguldījumu fondu pārvaldniekiem (AIFP) un Direktīvas 2004/39/EK un Direktīvas 2009/.../EK grozījumiem (OV C 272, 13.11.2009., 1. lpp.).

⁽³⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 5. panta 2. punkts un ierosinātās ESUF regulas 5. panta 2. punkts.

PIELIKUMS

Redakcionāli priekšlikumi ⁽¹⁾

Komisijas ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
-------------------------------	--

1. grozījums

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 5. panta 2. punkts

<p>“2. Riska kapitāla fonda pārvaldnieks neveido aizņēmumus, neemitē parāda obligācijas, neizsniedz garantijas kvalificēta riska kapitāla fonda līmenī, kā arī kvalificēta riska kapitāla fonda līmenī nepiemēro nekādu metodi, ar ko tiek palielināts fonda risks, ne ar naudas vai vērtspapīru aizņēmumiem, ne iesaistīšanos atvasinājumu pozīcijās, ne arī jebkādos citos veidos.”</p>	<p>“2. Riska kapitāla fonda pārvaldnieks neveido aizņēmumus, neemitē parāda obligācijas, neizsniedz garantijas kvalificēta riska kapitāla fonda līmenī, kā arī kvalificēta riska kapitāla fonda līmenī nepiemēro nekādu metodi, ar ko tiek palielināts fonda risks, ne ar naudas vai vērtspapīru aizņēmumiem, ne iesaistīšanos atvasinājumu pozīcijās līgumos, ne arī jebkādos citos veidos.”</p>
---	--

Paskaidrojums

Iesaistīšanās atvasinājumu pozīcijās var kalpot arī riska apdrošināšanas (*hedging*) mērķim, šādā gadījumā risku samazinot, nevis palielinot. Tādēļ, lai gan ECB atzīmē, ka ierosinātais formulējums iegūts no attiecīgās definīcijas Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta v) apakšpunktā, tā iesaka aizstāt terminu “atvasinājumu pozīcijas” ar “atvasinājumu līgumi”, saskaņā ar formulējumu citos spēkā esošos vai ierosinātos ES finanšu jomas tiesību aktos, piem., Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 14. marta Regulā (ES) Nr. 236/2012 par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem ⁽²⁾, Eiropas Parlamenta un padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvu 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK ⁽³⁾, un priekšlikumus Eiropas Parlamenta un Padomes regulām par ārpusbūžas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem ⁽⁴⁾ un par kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību uzraudzības prasībām ⁽⁵⁾.

2. grozījums

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 6. pants

<p>“Riska kapitāla fondu pārvaldnieki tirgo to pārvaldībā esošās kvalificētu riska kapitāla fondu daļas un akcijas tikai tādiem ieguldītājiem, kuri tiek uzskatīti par profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikuma I iedaļu vai kurus pēc pieprasījuma var uzskatīt par profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikuma II iedaļu, vai citiem ieguldītājiem, ja.”</p>	<p>“Riska kapitāla fondu pārvaldnieki tirgo to pārvaldībā esošās kvalificētu riska kapitāla fondu daļas un akcijas tikai tādiem ieguldītājiem, kuri tiek uzskatīti par profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikuma I iedaļu, ja vien pēc to lūguma tos neuzskata par neprofesionāliem klientiem, vai kurus pēc pieprasījuma var uzskatīt par profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikuma II iedaļu, vai citiem ieguldītājiem, ja ievēroti visi šie nosacījumi:”</p>
---	---

Paskaidrojums

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 6. pants atsaucas uz “profesionāliem klientiem” saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikuma I sadaļu. Nav skaidrs, kāds režīms tiks piemērots profesionāliem klientiem, kas pēc to lūguma tiek uzskatīti par neprofesionāliem, arī saskaņā ar minēto normu. Lai novērstu pārpratumus, ierosinātais grozījums saskaņos “profesionāla klienta” jēdzienu ierosinātajā regulā ar definīciju Direktīvas 2004/39/EK II pielikumā.

Turklāt regula atļauj Eiropas riska kapitāla fondus piedāvāt citiem ieguldītājiem, kam “ir zināšanas, pieredze un spēja uzņemties šiem fondiem piemērošo risku” ⁽⁶⁾. Lai gan ECB uzskata, ka šie kritēriji sniedz vajadzīgo ieguldītāju aizsardzību, tā iesaka nodrošināt, ka tie visi ir obligāti.

⁽¹⁾ Grozījumus ierosinātajā Eiropas riska kapitāla fondu regulā ar vajadzīgajiem pielāgojumiem piemēro attiecīgajiem noteikumiem ierosinātajā ESUF regulā.

Komisijas ierosinātais teksts

ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾**3. grozījums**

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 10.a pants (jauns)

Pašlaik teksta nav

“10.a pants**Depozitārijs**

1. Attiecībā uz katru Eiropas riska kapitāla fondu, ko tas pārvalda, riska kapitāla fonda pārvaldnieks nodrošina, ka tiek noteikts viens depozitārijs saskaņā ar šo pantu.

2. Depozitārijs ir iestāde, kas definēta Direktīvas 2011/61/ES 21. pantā.

3. Lai nodrošinātu konsekventu 1. punkta piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kuros paredz nosacījumus Eiropas riska kapitāla fondu depozitārija funkciju izpildei. EVTI regulatīvo tehnisko standartu projektu iesniedz Komisijai sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Komisijai ir piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulējošos tehniskos standartus.”

Paskaidrojums

Lai stiprinātu ieguldītāju aizsardzību ECB iesaka īpaši noteikt depozitārija iecelšanu saskaņā ar regulējumu, kas pieņemts ar Direktīvu 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) ⁽⁷⁾ un Direktīvu 2011/61/ES ⁽⁸⁾. Tomēr šeit ierosinātās vienkāršotās sistēmas mērķis ir nodrošināt, ka jebkuri radušies pienākumi ir proporcionāli fondu veidam un lielumam.

4. grozījums

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 21. panta 1. punkts

“1. Kompetentās iestādes un EVTI sadarbojas cita ar citu vienmēr, kad tas nepieciešams, lai veiktu savus šajā regulā noteiktos pienākumus.”

“1. Kompetentās iestādes un EVTI sadarbojas cita ar citu vienmēr, kad tas nepieciešams, lai veiktu savus šajā regulā noteiktos pienākumus, **un, attiecīgā gadījumā, sadarbojas ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju.**”

Paskaidrojums

ECB konsekventi 50. pantam Direktīvā 2011/61/ES iesaka, ja vajadzīgs, EVTI un kompetenti iestāžu sadarbībā iesaistīt arī ESRK.

5. grozījums

Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 22. panta 2. punkts

“2. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm vai EVTI nedrīkst aizliegt apmainīties ar informāciju saskaņā ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem, ko piemēro riska kapitāla fondu pārvaldniekiem un kvalificētiem riska kapitāla fondiem.”

“2. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm vai EVTI nedrīkst aizliegt apmainīties ar informāciju saskaņā ar šo regulu vai citiem Savienības tiesību aktiem, ko piemēro riska kapitāla fondu pārvaldniekiem un kvalificētiem riska kapitāla fondiem, **ja tas vajadzīgs, lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu vai īstenotu savas pilnvaras saskaņā ar šo regulu vai nacionālajiem tiesību aktiem. Kompetentās iestādes paziņo informāciju centrālajām bankām, t. sk. Eiropas Centrālajai bankai, un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, ja šī informācija attiecas uz to uzdevumu izpildi.**”

Komisijas ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
-------------------------------	--

Paskaidrojums

Tas nodrošinās, ka centrālās bankas, t. sk. ECB, kā arī ESRK pienācīgi saņems informāciju, kas attiecas uz to uzdevumu izpildi.

⁽¹⁾ Teksts treknrakstā ir teksts, kuru ECB ierosina iekļaut kā jaunu tekstu. Nosvītrotais teksts ir teksts, kuru ECB ierosina svītrot.

⁽²⁾ 1. panta b) un c) apakšpunkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts iii) punkts (OV L 86, 24.3.2012., 24. lpp.).

⁽³⁾ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp. 2. panta 1. punkta i) apakšpunkts un 4. panta 1. punkts.

⁽⁴⁾ COM(2010) 484 galīgā redakcija. 1. panta 1. punkts.

⁽⁵⁾ COM(2011) 452 galīgā redakcija. 211. panta 1. punkts, 240. panta 3. punkts, 250.panta 1. punkta d) apakšpunkts, 256. panta 1. punkts, 273. panta 4. punkts, 312. panta 1. un 2. punkts un 335. panta 4. punkts.

⁽⁶⁾ Ierosinātās Eiropas riska kapitāla fondu regulas 14. apsvērums.

⁽⁷⁾ OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp., 22. pants un 32.–36. pants.

⁽⁸⁾ 21. pants.
